fiom:

Informatie voor biologische ouders na plaatsing van het kind in een adoptiegezin

Colofon

Dit is een publicatie van Fiom
www.fiom.nl

© 2022 Fiom
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van Fiom

Inhoudsopgave

06 Waarom staan vrouwen een kind af ter adoptie?

09 Inleiding

11 Afstand doen van je kind: welke gevoelens spelen mee?

13 Wat gebeurt er na de 3 maanden bedenktijd?

15 Periode vanaf 3 maanden tot aan het officiële adoptieverzoek

16 Na 1 jaar en 3 maanden: officieel adoptieverzoek

17 Periode na de officiële adoptie

20 Contact na de adoptie

22 De biologische vader

24 Hoe is het om afgestaan en geadopteerd te worden?

25 Een kind opnemen in je gezin, hoe is dat?

Waarom staan vrouwen een kind af ter adoptie?

Zo'n 60 vrouwen en hun eventuele partner melden zich jaarlijks bij Fiom met een voornemen afstand ter adoptie. De helft van de vrouwen kiest tijdens de bedenktijd ervoor om zelf te gaan zorgen voor hun kind, een kwart kiest voor een vorm van pleegplaatsing of netwerkplaatsing en een kwart kiest uiteindelijk voor afstand ter adoptie. Deze aantallen zijn al tientallen jaren gelijk.

Jij hebt besloten het kind af te staan ter adoptie. Elke vrouw die hier voor kiest geeft aan dat ze het kind het beste gunt, een betere toekomst dan die ze zelf kan bieden. Hoewel het vaak wel zo voelt, ben je niet de enige die kiest voor afstand ter adoptie. Je hebt in jouw situatie gekozen wat het beste is voor jou en het kind.

Voor de meeste vrouwen gaat het om een combinatie van de volgende factoren waarom zij gekozen hebben voor afstand ter adoptie:

- leeftijd (te jong, te oud);
- late ontdekking zwangerschap (soms pas vlak voor of bij de bevalling);
- geloof en cultuur (kan leiden tot onveiligheid, schaamte, schande, angst voor eerverlies);
- financiële verplichtingen naar kinderen in land van herkomst (meesten uit Oost-Europa);
- heeft al kinderen en redt de zorg voor die kinderen niet of nauwelijks
- geen sociaal netwerk (weinig familie of vrienden die kunnen helpen);
- praktische tekorten (geen inkomen, geen woning enzovoorts);
- moeilijke jeugd (overlijden ouder, mishandeling, incest);
- een belaste thuissituatie (bijvoorbeeld zieke ouder of partner, huiselijk geweld);
- zwanger door verkrachting, gewelddadige en traumatische ervaringen (bijvoorbeeld vluchtelingen);
- verslaving aan alcohol of drugs;
- illegaal in Nederland;
- werkzaam in de prostitutie;
- psychiatrische problemen;
- de vrouw heeft een verstandelijke beperking;
- geen betrokkenheid van de biologische vader of angst voor geweld door de biologische vader;
- het kind is van een andere man dan de huidige partner;
- het kind is gehandicapt;
- een kind past niet in de toekomstplannen (bijvoorbeeld eerst opleiding afmaken);
- geen kinderwens en/of ervaart geen band met het kind.

Inleiding

Onbedoeld zwanger en dan...
1 op de 5 vrouwen raakt onbedoeld zwanger, maar in je omgeving hoor je er bijna nooit iemand over praten. Dit geeft vrouwen het gevoel dat zij de enige zijn die dit overkomt. Ze schamen zich en praten er niet over. Zo houdt het taboe zichzelf in stand.

Er zijn veel vooroordelen over vrouwen die onbedoeld zwanger raken, zoals: onbedoelde zwangerschap komt alleen voor bij vrouwen die losse contacten of onenightstands hebben. Of, alleen onoplettende tieners raken onbedoeld zwanger. Dit is beide volkomen onterecht. Zo heeft het grootste deel van de vrouwen die onbedoeld zwanger raakt een vaste relatie, zijn zij 25 jaar of ouder en heeft bijna de helft één of meerdere kinderen.

Afstand ter adoptie

Ongeveer 80 vrouwen per jaar ontdekken op een later moment in de zwangerschap dat ze zwanger zijn en overwegen om niet zelf voor het kind te gaan zorgen. Zij komen voor de keuze te staan wat de toekomst voor hen en het kind zal moeten worden.

Vrouwen en hun partner dienen een vrije, weloverwogen, keuze te kunnen maken over wat het beste bij hen past op dat moment in het leven, zonder veroordelingen. Jij hebt ook voor deze keuze gestaan en in jouw situatie heb je gekozen voor afstand ter adoptie. Aspirant adoptieouders staan, na goedkeuring om een adoptiekind in hun gezin te mogen opnemen, vaak jarenlang op een wachtlijst en weten niet op welk moment zij een telefoontje krijgen dat zij geselecteerd zijn om een kind inderdaad in hun gezin op te nemen. En, hoe is het voor kind?

Deze informatie gaat over de periode nadat jij als biologische ouder een keuze hebt gemaakt voor afstand ter adoptie, over adoptieouders die vernemen dat zij dit kind in hun gezin mogen opnemen en het gaat over enkele ontwikkelingen van het kind als het gaat om afstammingsgegevens en mogelijk later contact zoeken. Immers, alle betrokken partijen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden door afstand en adoptie.

Ervaringen van vrouwen die voor dezelfde keuze stonden
Alle vrouwen die laat ontdekken dat ze onbedoeld zwanger zijn, ervaren dezelfde gevoelens van paniek, chaos, niet weten wat te doen. Wanneer je in de drie maanden bedenktijd kiest voor afstand ter adoptie, gaat dit vaak, maar zeker niet altijd, samen met het delen van jouw keuze in kleine kring rondom je heen. Andere mensen hebben geen weet gehad van jouw zwangerschap en keuze.

Een aantal vrouwen heeft haar zwangerschap geheim moeten houden en weet niemand na de geboorte van het kind wat jou is overkomen.

Carolien: "Hoe ik me voelde? Verdrietig, schuldig, leeg, ja, eenzaam ook wel. Als de buitenwereld het niet weet dan houd je grotendeels de schijn op, waardoor je het ook zelf al iets wegdrukt. Maar als je dan alleen bent, komt het hard terug. Dat heb ik in die periode wel veel gevoeld."

Noor: "Ik kon niet anders dan hiervoor kiezen. Zwanger zijn of seks voor het huwelijk is in mijn geloof niet toegestaan. Ik zou verstoten worden door mijn familie. Wel heb ik zo goed mogelijk meegedacht over een adoptiegezin en word ik op de hoogte gehouden over het welzijn van mijn kind. Het is een heel hectische tijd geweest, dat is nu rustiger geworden. Dat ik een kind heb afgestaan, is mijn grote geheim."

Afstand doen van je kind: welke gevoelens spelen mee?

Bij een voornemen tot afstand ter adoptie kan er veel loskomen. Vrouwen hebben gevoelens van verdriet, schaamte, onmacht maar ook vaak een gevoel van opluchting. Het is allemaal afhankelijk van de omstandigheden waar je je in bevindt. Sommige van deze gevoelens kun je misschien niet altijd begrijpen, zeker niet wanneer ze elkaar tegenspreken. Toch zijn het normale gevoelens die erbij horen.

Sommige vrouwen blijven lang twijfelen. Maar twijfel betekent niet dat je geen keuze kunt maken. Je kunt vinden dat je het beste gekozen hebt, maar met pijn in je hart. Misschien sta je met je hoofd wel achter je besluit, maar met je gevoel niet. Er blijft dan een stukje in je dat denkt: 'wat als...' Of je blijft fantaseren over hoe het anders kan of had gekund.

Bijna niemand doet afstand ter adoptie zonder moeite, zonder verdriet. Je wilt deze keuze helemaal niet maken: je had in de eerste plaats helemaal niet zwanger willen zijn. Er is door de zwangerschap en geboorte hoe dan ook een band ontstaan tussen jou en het kind; jij bent de biologische ouder. De afstand ter adoptie kan je een gevoel van verlies geven omdat je jouw kind niet zelf opvoedt. De een wil uit zelfbescherming zo weinig mogelijk weten over het kind, de ander houdt een boekje bij voor het kind en geeft het mee voor het adoptiegezin. Zo vindt iedereen zijn eigen weg om ermee om te gaan.

Schaamte en schuldgevoel

Veel vrouwen hebben last van schaamte of schuldgevoel. Ze schamen zich dat ze zwanger geworden zijn, soms over de manier waarop, en voelen zich schuldig naar het kind of naar hun omgeving. Sommigen vertellen het daarom niet aan de mensen die belangrijk zijn in hun leven. Je kunt het gevoel hebben dat je in een isolement terechtkomt omdat je het er met niemand over kan hebben. Vrouwen melden dat als ze het delen met hun omgeving, vaak gevraagd wordt "Wist je echt niet dat je zwanger was?" Om dit telkens te moeten uitleggen, is verdrietig en pijnlijk. Maar dat 1 op de 5 vrouwen te maken krijgt met een onbedoelde zwangerschap is moeilijk te begrijpen voor velen.

Dreiging

Soms zit je in een bedreigende situatie en zie je geen andere uitweg dan afstand doen. Je hebt bijvoorbeeld te maken met geweld of met de dreiging van eerwraak. Je kunt ook bang zijn voor veroordeling of uitstoting. Angst kan nog lang na je besluit aanwezig blijven, omdat je bang bent dat je geheim alsnog uitkomt. Fiom blijft dan zo lang mogelijk betrokken om samen met jou te bekijken wat nodig is om jouw situatie geheim te houden.

Opluchting

Het kan ook zijn dat je vooral opluchting voelt. Geen band voelen met het kind en weinig emoties ervaren, komt regelmatig voor. Je bent opgelucht dat deze bedenktijd voorbij is en dat je je leven weer op kunt pakken. Het kind laten opgroeien in een adoptiegezin is voor jou én voor het kind het beste in jouw situatie. Veel vrouwen vinden het fijn om rust te krijgen na de hectische tijd van het bevallen, een keuze maken en willen weer door met hun leven, op welke manier dan ook. De contacten met de hulpverlener van Fiom wordt minder en gaan meer over het juridische verloop van de procedure.

Wat gebeurt er na de 3 maanden bedenktijd?

Keuze voor afstand ter adoptie in de bedenktijd

Indien je in de drie maanden bedenktijd na de geboorte van het kind bij jouw voornemen afstand ter adoptie blijft, wordt het kind bij aspirant adoptieouders geplaatst. Jij hebt dan al eerder een afstandsverklaring getekend en gesproken met een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming die verantwoordelijk is voor alle juridische zaken rondom jouw besluit. Mogelijk heb je mee willen denken over het mogelijke aspirant adoptiegezin en heb je jouw voorkeur aangegeven. Zo niet, dan heeft de voogd een geschikt aspirant adoptiegezin geselecteerd.

Contactwensen

Samen met Fiom heb je afspraken gemaakt over al dan niet afscheid nemen en jouw mogelijke contactwensen met het kind in de toekomst. Afhankelijk van jouw wensen en de situatie waarin je verkeert, geef je informatie over jezelf, een foto en geef je wat spulletjes en een brief mee voor het kind.

Je mag aangeven dat je de aspirant adoptieouders wilt ontmoeten nadat ze geselecteerd zijn. Je bespreekt samen met Fiom of je al dan niet behoefte hebt om in de toekomst op de hoogte te blijven van het welzijn van het kind na plaatsing in het adoptiegezin. Er zijn situaties waarin biologische ouders, adoptieouders en het kind elkaar een keer per jaar ontmoeten. Kortom, er zijn vele onderwerpen en mogelijkheden die met jou besproken worden om te kijken wat jouw wensen zijn hierin.

Recht op afstammingsgegevens

Fiom heeft met jou besproken dat een kind recht heeft op afstammingsgegevens. Ook is besproken welke informatie je nog meer wil delen. Je kunt denken aan foto's, spulletjes, een brief, of een video-opname. Hier heb je nog de tijd voor, dat hoeft niet in deze 3 maanden allemaal klaar te zijn.

Periode vanaf 3 maanden tot aan het officiële adoptieverzoek

De Fiom-medewerker zal je in deze periode steeds blijven informeren over de juridische stappen die telkens gezet moeten worden. Dat hoef je niet zelf niet bij te houden.

Einde van jouw ouderlijk gezag

Na plaatsing van het kind in het adoptiegezin wordt het ouderlijk gezag verder geregeld. In het eerste levensjaar van het kind ligt het gezag vaak nog bij de voogd. Aan het einde van dat jaar wordt de definitieve beëindiging van jouw gezag via de rechtbank aangevraagd. Dit is de eerste stap naar de aanvraag van de officiële adoptie. De adoptieouders en de voogd zullen dan bij de rechtbank vragen of het gezag over kan gaan naar de adoptieouders.

Als je gevraagd hebt om de post die voor jou bestemd is over de adoptie naar Fiom te laten sturen, ontvangt de hulpverlener de post van de rechtbank en zal jou informeren. De rechtbank wil een officiële reactie van jou of jij akkoord bent dat het ouderlijk gezag definitief bij jou weggaat en dat de adoptieouders het gezag krijgen over het kind. Fiom kan namens jou reageren naar de rechtbank. Je hoeft niet aanwezig te zijn op de rechtbank.

Jouw besluit verandert in het eerste jaar

Als jij in het jaar na de geboorte van het kind van gedachten verandert en het kind terug wil om zelf op te voeden, dan zal de Raad voor de Kinderbescherming een onderzoek doen. Zij gaan in gesprek met jou en zal daarna een advies schrijven aan de rechtbank wat er het beste kan gebeuren en de rechter beslist. Hierbij staat het belang van het kind centraal.

Na 1 jaar en 3 maanden: officieel adoptieverzoek

Als de aspirant-adoptieouders een jaar voor het kind hebben gezorgd, kunnen ze bij de rechter de adoptie aanvragen. Als de rechter hierin toestemt, worden zij de juridische ouders en krijgt het kind hun achternaam. Ook kunnen ze nog voornamen toevoegen. Als jij het kind zelf heel bewust een naam hebt gegeven, wordt aan adoptieouders dringend verzocht om deze naam aan te houden. Veel adoptieouders voegen een voornaam toe om zo ook een verbondenheid met het kind aan te geven.

De uitspraak van de rechter dat de adoptie officieel is, is het laatste belangrijke moment in het juridische proces van afstand ter adoptie.
De rechter vindt het belangrijk dat jij akkoord bent met het adoptieverzoek en wil daarvan bewijs hebben. Fiom of de Raad voor de kinderbescherming zal contact met jou opnemen om een akkoordverklaring voor de adoptie te tekenen.

In elk geval hoef jij zelf geen actie te ondernemen. Fiom of de Raad krijgen bericht van de rechtbank en zullen vanzelf contact met jou opnemen. Als de zitting over de adoptie geweest is, is de procedure afstand ter adoptie afgerond.

Periode na de officiële adoptie

Als de rechter de adoptie heeft uitgesproken, is de juridische band tussen jou en het kind verbroken. Afhankelijk van jouw omstandigheden en wensen, kun je zelf nog een aantal zaken regelen. Het gaat dan om jouw persoonslijst en gegevens bij de belastingdienst.

Persoonslijst

Iedere inwoner van Nederland heeft een eigen persoonslijst. Daarop staan jouw gegevens, zoals voor- en achternaam, geboortedatum, jouw adres en ook eventuele kinderen met hun geboortedatum. Vele instanties hebben toegang tot je persoonslijst en kunnen daarmee zien welke informatie over jou bekend is.

Je kunt na de officiële adoptie kiezen of je de naam van het kind op jouw persoonslijst wilt laten staan of dat je naam laat verwijderen bij de gemeente. Als je de naam laat staan, zal dit zichtbaar blijven voor instanties die toegang hebben tot jouw persoonslijst. Dan moet je denken aan de belastingdienst, woningstichting, sociale verzekeringsbank e.d.
Iedere vrouw maakt haar eigen afweging hierin. Voor sommige vrouwen is het wegens geheimhouding of dreiging nodig dat ze de naam van hun persoonslijst laten verwijderen. Soms kan het confronterend zijn om de naam van het kind tegen te komen op onverwachte momenten. Maak jouw eigen keuze hierin.

Overigens kunnen adoptieouders niet jouw naam van de persoonslijst van het kind laten halen. Het kind heeft recht op afstammingsgegevens en daarom heeft de overheid in 2022 besloten dat jouw naam zal blijven staan op de persoonslijst van het kind. Dat heeft verder geen gevolgen voor jou.

Hoe laat ik de naam verwijderen van mijn persoonslijst?

Als de rechtszitting over het adoptieverzoek is geweest, dan is de adoptie officieel uitgesproken. Drie maanden en 2 dagen na deze datum kun je bij de gemeente een verzoek indienen om het kind van jouw persoonslijst te halen. Dit verzoek dien je in bij de gemeente waar je op dat moment woont. Als je bij de gemeente dit verzoek doet, en zij hebben de naam uit jouw persoonslijst verwijderd, dan is het daarna bij instanties niet (meer) zichtbaar dat jij de biologische moeder bent. De gemeente ontvangt altijd een officieel

bericht van de adoptie, daar hoef jij niets aan te doen. Je dient alleen zelf het verzoek te doen om de naam te laten verwijderen op jouw lijst. Dat kan niemand anders voor jou doen.

Mocht je dit verzoek willen indienen, dan is onze ervaring dat je beste het eerst even kunt bellen en vragen naar afdeling burgerzaken omdat je vaak online een afspraak dient te maken. Het gaat dan om 'wijzigen van jouw persoonsgegevens' in de BRP, dat je een kind van jouw persoonslijst wilt laten halen omdat het geadopteerd is'. Het bewijs van de adoptie is na 3 maanden en 2 dagen, als het goed is, bij de gemeente binnen gekomen. Dan kun je wellicht óf telefonisch een afspraak maken óf zij kunnen melden welk onderwerp je dient aan te klikken bij het online invullen of aanvragen van een afspraak.

Belastingdienst

De belastingdienst krijgt alle gegevens vanuit de Basisregistratie persoonsgegevens (BRP) van de gemeente, zo ook het bericht van de geboorte. Het bestaan van het kind is dus bij hen bekend en staat bij jouw gegevens bij de belastingdienst.
In het eerste jaar na de geboorte van het kind hoef jij nooit iets te doen om gegevens te wijzigen bij de Belastingdienst. De pleegouders hebben al snel het kind op hun adres ingeschreven en dat ziet de Belastingdienst dan ook. Dat is binnen vijf werkdagen zichtbaar voor de medewerkers van de Belastingdienst.

Maar je zult meer actie moeten ondernemen zodat het kind niet meer in jouw belastingaangifte wordt genoemd. Bekijk goed wat voor jou geldt. Als iemand anders jouw belastingaangifte doet, dan ziet deze persoon het kind op de papieren staan.

Zaken die van belang zijn voor jou om te weten:

- Als jij inlogt met jouw DigiD zie je op het statusoverzicht staan dat de Belastingdienst bericht heeft gehad van de geboorte van het kind en dat het kind verhuisd is. De laatste wijzigingen zijn zichtbaar dus na verloop van tijd zakt deze informatie uit beeld.
- In het jaar waarin de baby vóór 1 maart bekend is in de BRP en nog niet geadopteerd is, staat dit gegeven bij de door de Belastingdienst zelf vooringevulde belastingaangifte. Dit kan alleen handmatig verwijderd worden bij de aangifte (zie toelichting hieronder).
- Het is bij geheimhouding belangrijk dat je na de officiële adoptie de gegevens van het kind van jouw persoonslijst af laat halen. Daar haalt de Belastingdienst immers hun informatie ook vandaan.

De belastingaangifte

Vanaf 1 maart zet de Belastingdienst de gegevens van de aangifte van dat jaar online. Dit zijn dus door de Belastingdienst vanuit de BRP vooraf ingevulde gegevens, die gedurende dat jaar niet meer worden gewijzigd. In het jaar waarin de baby vóór 1 maart bekend is in de BRP en nog niet geadopteerd is, is dat dus een probleem.

Voorbeeld: een baby is in april 2020 geboren. Voor de belastingaangifte van 2020 is dit geen probleem, maar bij die van 2021 staat de baby op 1 maart 2021 nog in de BRP gekoppeld aan de moeder. Vanaf 1 maart 2021 zet de Belastingdienst de gegevens van de aangifte van dat jaar online.

De enige manier om dit op te lossen is dat jijzelf de aangifte doet en invult dat je geen kind hebt. Je krijgt dan een waarschuwing of je het zeker weet, omdat je de vooraf ingevulde gegevens wijzigt. Dan moet je 'ja' zeggen. Ergens in jouw account blijven de vooraf ingevulde gegevens nog te vinden, maar niet meer in de belastingaangifte.

Indien jij de aangifte niet zelf kan doen, kan je het samen met een maatschappelijk werker van een sociaal wijkteam doen. Je kan het ook met hulp van het belastingkantoor doen, je moet dan wel stukken meenemen, zoals de jaaropgave.

Contact na de adoptie

Als de adoptie officieel is uitgesproken door de rechter, dan is er geen officiële band meer tussen jou en het kind. Het kind krijgt de achternaam van de adoptieouders en krijgt mogelijk nog andere voornamen. Wat gebeurt er dan verder met jou, en met de adoptieouders? Stel dat je op een later moment bedenkt dat je wel op de hoogte wil blijven van het welzijn van het kind? En wat als de adoptieouders later vragen hebben over erfelijke ziektes omdat artsen daar naar vragen? En wat doen adoptieouders met vragen van het achtjarige kind waar ze niet goed weten hoe hiermee om te gaan?

Correspondentiedossier

Als je op de hoogte wilt blijven van het welzijn van het kind en bijvoorbeeld een update en enkele foto's per jaar wilt ontvangen, dan kun je kiezen voor een correspondentiedossier bij Fiom. Afspraken hierover worden gemaakt tijdens het begeleidingsproces en in de eerste gesprekken met de aspirant adoptieouders. De frequentie van de updates varieert, het hangt vooral af van de wens die jijzelf hebt en de mogelijkheden van de adoptieouders. Het gebeurt ook wel dat via deze weg vragen worden gesteld aan elkaar, in het begin zijn dit vaak medische vragen in verband de ontwikkeling van het kind.

Het correspondentiedossier blijft tot het kind de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. De privacy van beide partijen blijft gewaarborgd doordat Fiom de informatie aan partijen doorgeeft

Ook kan het zijn dat je in eerste instantie geen correspondentiedossier wilde en later wel. Dan mag je hier altijd nog om vragen. Het kan zijn dat dit voor jou een veilige en gecontroleerde vorm van onderling contact mogelijk maakt. Bijvoorbeeld omdat je vanwege jouw veiligheid niet uit de anonimiteit wil komen en geen band hebt kunnen opbouwen met het kind. Misschien voel je later in het proces dat een (beperkte) vorm van schriftelijk contact voor jou en de adoptieouders troostend kan zijn. Voel je dus vrij om aan te geven als je op een later moment een vorm van contact zou willen.

Kind start zoekactie naar jou

Je hebt tijdens de begeleiding gehoord dat het kind mogelijk later contact wil of vragen heeft. Vaak melden de kinderen – of de adoptieouders – zich op een gegeven moment bij Fiom. Fiom kan dan bemiddelen door jou te benaderen met het verzoek van het kind. Maar of het kind dit daadwerkelijk gaat doen, en wanneer, is heel verschillend. In principe houdt Fiom een leeftijdsgrens van 16 jaar aan van het kind bij een zoekactie naar biologische ouders.

Fiom kan een zoekactie van het (volwassen) kind begeleiden. Een (volwassen) kind heeft vaak al een heel proces doorlopen voordat de aanmelding bij Fiom om een zoekactie gedaan wordt. Voor jou kan het een schok zijn om een brief te ontvangen waarin gevraagd wordt contact op te nemen met Fiom. Maar even zo goed kan het een aangename verrassing voor je zijn. Spannend is het sowieso. In de brief die Fiom stuurt zullen geen details beschreven worden, het is een verzoek om contact op te nemen met Fiom. Fiom is niet op de hoogte van jouw leefsituatie op dat moment. Als er sprake was van een gevaarlijke situatie rond de zwangerschap en dus van noodzakelijke geheimhouding, dan zullen de adoptieouders en je kind hiervan op de hoogte gesteld zijn. Jouw veiligheid staat voorop en mogelijk wordt er zelfs van contactbemiddeling afgezien vanwege het gevaar.

Zoekactie door adoptieouders op jonge leeftijd van het kind

Het komt steeds vaker voor dat adoptieouders zich melden voor een vraag om contact met de biologische moeder als het kind jonger is dan 16 jaar. Het kind is nieuwsgierig, heeft vragen over redenen van de afstand ter adoptie, wil graag een foto of de ouders willen antwoorden op vragen.

Iedere vraag is maatwerk, want zij zijn afhankelijk van jouw bereidheid om antwoord te geven op de vragen die er zijn. In het begeleidingsproces bij afstand ter adoptie is aan jou gevraagd om informatie te delen over wie je bent, hoe je er uit ziet, wat jouw hobby's zijn e.d. De ene vrouw is meer bereid geweest dan de andere om een beschrijving te geven. Het is niet te voorspellen of deze informatie voldoende is voor het kind. De behoefte aan contact zoeken of meer informatie te krijgen, is afhankelijk van het kind zelf en de omstandigheden waarin het kind opgroeit.
Het kind heeft recht op afstammingsgegevens maar geen recht op contact. Het kind heeft wel het recht om via Fiom een zoekactie te starten, in principe vanaf 16-jarige leeftijd. De uitkomst daarvan is afhankelijk van zowel de wensen van het kind als van de biologische ouder. Het vereist maatwerk omdat er voldoende begeleiding voor het kind aanwezig moet zijn.

Jij wil contact met het kind

Maar net zo goed kun jijzelf ook een verzoek om contact of informatie indienen. De adoptieouders zullen tot de leeftijd van 18 jaar, hier een rol in spelen. Zij hebben immers het gezag over het kind. Vanaf 18 jaar kan het kind zelf benaderd worden door Fiom, maar in de eerste jaren van meerderjarigheid zijn adoptieouders vaak nog wel betrokken.

De biologische vader

Tijdens het afstandsproces

De verwekker, dus de biologische vader van het kind, heeft in principe recht op inspraak bij de besluitvorming en is steeds vaker betrokken. Als je getrouwd bent, is de echtgenoot sowieso betrokken, of hij nu wel of niet de verwekker is van het kind. Als hij niet de biologische vader is van het kind, wordt hij wel beschouwd als juridische vader en zal hij in elk geval in contact zijn geweest met de Raad voor de Kinderbescherming om zijn standpunt weer te geven.

Soms wil je niet dat de betrokken man op de hoogte is van de zwangerschap. Er kan sprake zijn van geweld of bedreiging. Je kunt ook zwanger zijn van een ander dan de partner. Het wel of niet betrekken van de biologische vader is een belangrijk onderwerp van gesprek tijdens de begeleiding. De rechter wil daarover informatie hebben om recht te doen aan alle partijen. Altijd zal de afweging gemaakt moeten worden welk belang waarmee gediend wordt en wat de beste stappen zijn. Hierin speelt de Raad voor de Kinderbescherming een belangrijke rol, zij zijn de organisatie die juridisch verantwoordelijk is voor de procedure afstand ter adoptie. De rechten en plichten van de biologische vader hangen af van de situatie.

Een zoekactie naar de biologische vader door kind

Bij de aanmeldingen voor een zoekactie, komt Fiom vaak tegen dat (volwassen) kinderen zeggen dat ze informatie willen hebben over de biologische vader en dat kan soms alleen door vragen te stellen aan de biologische moeder. Mogelijk is in het afstandsdossier informatie over hem genoteerd. Ook dit onderwerp is met jou besproken tijdens de begeleiding. Veel vrouwen die de naam van de verwekker niet willen geven aan de Raad voor de kinderbescherming, hebben de naam wel gemeld aan Fiom, of is door jou opgeschreven en in een gesloten envelop gedaan. Deze bewaart Fiom dan in het afstandsdossier. Ook wordt vaak wel een beschrijving gegeven over de man zodat het kind zich mogelijk kan herkennen in de fysieke beschrijving, zijn hobby's of interesses.

Hoe gaat het later met vrouwen die afstand hebben gedaan van het kind?

Al tientallen jaren worden ongeveer 20 kinderen per jaar afgestaan ter adoptie. De groep vrouwen die kiest voor afstand ter adoptie is kleiner in aantal dan midden en eind vorige eeuw maar de complexe gevoelens en gedachten blijven hetzelfde. Ook het taboe rondom het afstaan van een kind is niet verdwenen.

Als er geen contact is met het kind zijn de belangrijkste vragen waarmee vrouwen worstelen: gaat het goed met hem of haar? Is hij/zij bij goede ouders terechtgekomen? Was het achteraf gezien een goed besluit? Zou hij/zij het me kwalijk nemen? Uit angst voor veroordeling door hun omgeving, familie, vrienden, houden vele vrouwen het geheim van de afstand jarenlang vol. Hierdoor kunnen zij zich eenzaam voelen. Het afstaan van hun kind is een enorm en vaak stil verdriet, dat kan leiden tot depressie, lage zelfwaardering en lichamelijke klachten.

In de periode dat het besluit is genomen, is er vaak opluchting en willen veel vrouwen verder met hun leven. Sommigen houden contact via het correspondentiedossier, anderen kiezen ervoor helemaal geen contact te willen houden. Niet iedereen ervaart het afstaan als een trauma. Sommige vrouwen zijn opgelucht dat het kind op een goede plek terechtgekomen is. Zij pakken de draad van hun leven met niet al te veel moeite weer op. Zij hebben de scheiding met hun kind niet als pijnlijk ervaren of zij hebben de pijn achter zich gelaten.

Het is goed te weten dat je altijd weer bij Fiom terecht kan voor een aantal gesprekken om te praten over jouw situatie. Fiom kan je eventueel ook in contact brengen met lotgenoten.

Hoe is het om afgestaan en geadopteerd te worden?

Het kind weet niet beter dan dat het opgroeit bij de adoptieouders en vanaf het moment dat het kind het kan begrijpen, weet het dat er biologische ouders zijn. Informatie hierover wordt telkens per leeftijd aangepast.

Ieder kind krijgt rond zijn 7e jaar het besef dat iedereen anders opgroeit, dat er verschillen zijn en ziet dat bij vriendjes en klasgenoten. In het ene gezin zijn bijvoorbeeld twee vaders en in het andere gezin is er alleen een moeder. Het is een normale ontwikkeling dat het kind vragen heeft over zijn of haar eigen leefsituatie. Voorbeelden van vragen die kinderen dan kunnen hebben: wie is mijn moeder dan en waarom kon ze niet voor mij zorgen, mag ik een foto zien (als die niet voorhanden is), heeft ze iets voor mij achtergelaten?

Voor het ontwikkelen van een eigen identiteit, is het belangrijk te weten van wie je afstamt, waar je vandaan komt. Daarom probeert de Fiom-hulpverlener samen met jou zo veel mogelijk te bespreken en vast te leggen. Jij hebt echter zelf bepaald wat je wel en niet kwijt wilt over jouw situatie en jouw leven, het gezin waar je vandaan komt. Adoptieouders proberen de vragen te beantwoorden die er zijn bij het kind.

Ieder kind gaat anders om met het geadopteerd zijn. Maar elk kind wil weten: wie is mijn moeder, wie is mijn vader? En zal mogelijk op enig moment in het leven daar antwoord op willen krijgen.

Een kind opnemen in je gezin, hoe is dat?

Hoe is het voor adoptieouders om na een lange wachttijd een kind in hun gezin op te nemen? Welke vragen komen er allemaal op hen af?

Adoptieouders die geselecteerd zijn voor opname van een kind uit Nederland, worden verrast. Er is niet, zoals bij een kind uit het buitenland, een lange voorbereidingstijd of wetenschap dat er een kind zal komen. In een korte periode maken de adoptieouders kennis met het pleeggezin waar het kind op dat moment geplaatst is, volgt er een gewenningsperiode met het kind, waarna het kind voorgoed bij hen zal wonen. Dit is een periode van ongeveer twee weken.

In eerste instantie is het een roze wolk, moet er veel geregeld worden en is er een langere periode van hechting. Dan komen er vragen zoals: wat weten we van de biologische ouders, hoe gaan we om met de wens van biologische ouders om contact te hebben of updates te ontvangen? En nog later spelen vragen als: hoe gaan we om met de vragen van het kind over zijn afstamming?

Adoptieouders kunnen met hun eigen vragen of vragen die het kind heeft, terecht bij afdeling Nazorg van Fiom.

Meer informatie

Fiom is de specialist bij een ongewenste zwangerschap en afstammingsvragen.

Fiom wil bevorderen dat elke ongewenst zwangere vrouw een vrije, weloverwogen keuze kan maken die past bij haar leven, bij haar waarden en toekomst. Fiom wil iedereen de mogelijkheid bieden om op zoek te gaan naar biologische familie en afstammingsinformatie, omdat iedereen het recht heeft om te weten van wie hij of zij afstamt.

Via onze website bieden wij onze kennis aan over ongewenste zwangerschap en afstammingsvragen. Heeft men persoonlijk te maken met deze onderwerpen? Dan bieden we, naast informatie, online begeleiding of een persoonlijk gesprek.
Voor de professional is er ook de mogelijkheid van consultatie, training en advies. Via de **Fiom-nieuwsbrief** kan men op de hoogte blijven van Fiom-activiteiten.

Vragen

Als je vragen hebt, aarzel niet en neem contact op met de hulpverlener die jou heeft begeleid. Ook op een later moment, als de begeleiding inmiddels gestopt is, kun je contact opnemen met Fiom: Telefoon: 088 – 126 49 00.

Fiom
Kruisstraat 1
5211 DT ‘s-Hertogenbosch
Telefoon: +31 (0)88 126 4900
info@fiom.nl
www.fiom.nl

omdat je er niet alleen voor staat